

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 189/2022
29.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ... број ..., коју као пуномоћник заступа Петар Бојовић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Управног суда Р4 у 407/22 од 09.12.2022. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је 29.12.2022. године, након спроведеног испитног поступка

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача и потврђује решење Управног суда Р4 у 407/22 од 09.12.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Предлагач АА је 23.12.2022. године поднела Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 407/22 од 09.12.2022. године, којим је одбијен њен приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 12836/20, као неоснован. Истим решењем одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

У жалби се наводи да је неоснована одлука суда да предлагачу није повређено право на суђење у разумном року, имајући у виду да предмет није чињенично и правно сложен, да захтева хитност одлучивања јер се ради о пензији као егзистенцијалном праву странке у поступку, да је тужени орган обавестио суд да је о жалби предлагача у управном поступку одлучио решењем од 03.07.2020. године, а да суд ни након две године није затражио да се предлагач изјасни да ли је задовољан накнадно донетим актом. Предлаже да Врховни касациони суд усвоји жалбу, утврди да је предлагачу у предмету Управног суда У 12836/20 повређено право на суђење у разумном року, наложи суду да у најкраћем року предузме све потребне радње како би се окончао поступак у спорном предмету и предлагачу досуди одређене трошкове поступка на име састава приговора и жалбе.

Одлучујући о жалби предлагача на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ 25/82, „Службени гласник РС“ 6/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 и 55/14) и закључио да је жалба неоснована.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року,

којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може Годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да, поред њега, воде поступак и одлучују по жалбама.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Полазећи од чињеница и околности овог случаја које су утврђене у ожалбеном решењу, Врховни касациони суд налази да је правилно поступио Управни суд када је одбио приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда У 12836/20. У време доношења приговора поступак је у наведеном управном спору трајао нешто дуже од две године, па се не може сматрати неразумно дугим имајући у виду објективне разлоге због којих је поступање Управног суда по предметима који нису нарочито хитни било знатно отежано током 2020. и 2022. године, а који су детаљно наведени у првостепеном решењу.

Уколико је суд преоптерећен нерешеним предметима, као што је случај са Управним судом, изграђени стандарди Европског суда за људска права налажу да се предмети тада решавају по приоритету или по посебном значају за подносиоца, а не по редоследу пријема предмета у суд. Случајеви који, према свим околностима имају посебан значај за подносиоца приговора или за њега постоји ризик због одуговлачења поступка, захтевају нарочиту марљивост у поступању или посебну и изузетну хитност, па се и реално краће време трајања поступка може сматрати неразумним. Међутим, предлагач АА у приговору ради убрзавања поступка није оправдала потребу хитног решавања предмета по њеној тужби, јер је навела да се „ради о пензији“, али се на основу тог навода не може поуздано закључити да ли је у питању стицање и остваривање права на пензију или нови обрачун пензије, усклађивање пензије и тд.

Врховни касациони суд истиче да је поступак у предмету Управног суда У 12836/20 започет по тужби због ћутања управе предлагача АА, као тужиље, јер тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекција фонда, није донео решење о жалби предлагача. Из ожалбеног решења произлази да је о жалби предлагача одлучено решењем туженог органа од 03.07.2020. године, што предлагач не оспорава. Али, предлагач АА није обавестила Управни суд о тој чињеници ни у управном спору, нити у приговору ради убрзавања поступка, иако она може бити од значаја за одлучивање и у управном спору и у поступку за заштиту права на суђење у разумном року. Разумна дужина судског поступка представља оптимално време за одлучивање о праву или обавези странке у коме треба да буде отклоњена неизвесност о томе да ли странка има неко право или је дужна да изврши неку обавезу. Доношењем решења о жалби предлагача од стране туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекција фонда престала је неизвесност предлагача АА о исходу поступка по њеној жалби и престао основ за подношење тужбе због ћутања управе у управном спору. Пропуст подносиоца представке да обавести суд о битном доказу за разматрање предмета представља у пракси Европског суда за људска права једну од ситуација у којима је тај суд утврђивао злоупотребу права на представку због онемогућавања неометаног вођења поступка и правилног одлучивања о представи (види, поред осталих, одлуке од 19.09.2019. године у предметима Младеновић и др. против Србије, број 41375/16, Лазих против Србије, број 76024/16, Антић против Србије број 42144/16 и Бихорац против Србије број 33470/16). Чињеница да Управни суд није позвао тужиљу АА, овде предлагача, да се изјасни да ли је задовољна накнадно донетим решењем туженог органа о њеној жалби није представљала сметњу да у претходне две године предлагач АА сама извести суд да ли је задовољна накнадно донетим актом туженог органа, односно да ли проширује тужбу и на новодонети акт и

да тако скрати време трајања управног спора. У пракси Европског суда за људска права изражен је став да је подносилац представке дужан да покаже марљивост у поштовању и извршавању процедуралних захтева који су релевантни, да се уздржи од било каквих тактика одлагања, као и да искористи могућности које су му пружене домаћим правом за скраћивање поступка (став 35. пресуде од 07. јула 1989. године у предмету *Union Alimentaria Sanders S.A. protiv Španije* број представке 11681/85).

Због свега изложеног, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучио као у ставу првом диспозитиву решења.

Врховни касациони суд је одбио захтев предлагача за накнаду трошкова поступка на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер предлагач није успео у поступку заштите права на суђење у разумном року.

Судија

Катарина Манојловић Андрић, с.р.

Поука о правном леку.

Против овог решења није дозвољена жалба у смислу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић